

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 18/2023-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v pléne zloženom z predsedu Ivana Fiačana a sudcov Jany Baricovej, Ladislava Duditša (sudca spravodajca), Libora Duľu, Miroslava Duriša, Rastislava Kaššáka, Miloša Maďara, Petra Molnára, Petra Straku, Ľuboša Szigetiho, Roberta Šorla a Martina Vernarského o návrhu **Mestského súdu Bratislava IV** na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky o súlade § 4 ods. 1 a 2 zákona č. 66/2009 Z. z. o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky, a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov s Ústavou Slovenskej republiky a Dodatkovým protokolom k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd takto

r o z h o d o l :

Návrh **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov

1. Ústavnému súdu bol 19. decembra 2022 doručený návrh Okresného súdu Bratislava I (ďalej aj „okresný súd“) na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) o súlade § 4 ods. 1 a 2 (ďalej len „napadnuté ustanovenie“) zákona č. 66/2009 Z. z. o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky, a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 66/2009 Z. z.“) s čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 13 ods. 3 a 4 a čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a s čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“).

2. S účinnosťou od 1. júna 2023 vstúpili do platnosti viaceré zmeny v organizácii všeobecných súdov, ich príslušnosti a obvodov (tzv. nová súdna mapa). Podľa § 18n ods. 2 písm. d) zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov prechádza od 1. júna 2023 výkon súdnictva v ostatných veciach neuvedených v tomto ustanovení pod písm. a) trestnoprávne veci, b) rodinnoprávne veci a c) obchodnoprávne veci z Okresného súdu Bratislava I na Mestský súd

Bratislava IV (ďalej aj „mestský súd“ alebo „navrhovateľ“). Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd bude v tomto rozhodnutí označovať za navrhovateľa mestský súd.

3. Napadnuté ustanovenie znie:

(1) Ak nemá vlastník stavby ku dňu účinnosti tohto zákona k pozemku pod stavbou zmluvne dohodnuté iné právo, vzniká vo verejnom záujme k pozemku pod stavbou užívanému vlastníkom stavby dňom účinnosti tohto zákona v prospech vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktorého obsahom je držba a užívanie pozemku pod stavbou, vrátane práva uskutočniť stavbu alebo zmenu stavby, ak ide o stavbu povolenú podľa platných právnych predpisov, ktorá prešla z vlastníctva štátu na obec alebo vyšší územný celok. Podkladom na vykonanie záznamu o vzniku vecného bremena v katastri nehnuteľností je súpis nehnuteľností, ku ktorým vzniklo v prospech vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu.

(2) Vlastník pozemku pod stavbou je povinný strpieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu do vykonania pozemkových úprav v príslušnom katastrálnom území.

4. Predmetom sporu vo veci aktuálne evidovanej pod sp. zn. B1-10C/47/2019 je zaplatenie sumy 7 050 eur z titulu náhrady za vecné bremeno za obdobie od 20. septembra 2016 do 19. septembra 2019, ktoré vzniklo podľa napadnutého ustanovenia (ďalej len „prejednávaná vec“). Žalobca je výlučným vlastníkom nehnuteľností (pozemkov), na ktorých je postavená miestna komunikácia vo vlastníctve žalovaného. Žalobca v prejednávanej veci prezentuje názor, že zriadenie vecného bremena podľa napadnutého ustanovenia nemožno považovať za bezodplatné, nejde ani o jednorazový nárok, ale o nárok majúci charakter opakujúceho sa plnenia za dobu skutočného trvania vecného obmedzenia vlastníckeho práva. Žalovaný nárok žalobcu neuznáva, podľa jeho názoru je náhrada za zriadenie vecného bremena v zmysle napadnutého ustanovenia jednorazová a nárok na jej vyplatenie sa premlčáva v trojročnej všeobecnej premlčacej dobe, ktorá začala plynúť odo dňa nadobudnutia účinnosti zákona č. 66/2009 Z. z., t. j. od 1. júla 2009. Žalovaný preto považuje uplatnený nárok za premlčaný. Zo súdneho spisu ďalej vyplynulo, že žalobca sa stal vlastníkom dotknutého pozemku až po nadobudnutí účinnosti zákona č. 66/2009 Z. z. Žalobca požiadal okresný súd o prerušenie konania podľa § 162 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku a o podanie návrhu na začatie konania o súlade napadnutého ustanovenia s ústavou a dodatkovým protokolom. Okresný súd uznesením č. k. 10C/47/2019-244 z 8. augusta 2022 prerušil konanie, v jeho odôvodnení vyslovil, že v zmysle návrhu žalobcu sú splnené podmienky na konanie o súlade právnych predpisov, a následne podal návrh na začatie konania.

5. Vo vzťahu k prejudicialite napadnutého ustanovenia sa v návrhu uvádza, že v prejednávanej veci je aplikácia napadnutých ustanovení nepochybá. Návrh odkazuje na rozhodovaciu činnosť všeobecných súdov, ktorá sa aj bez výslovnej zákonnej úpravy ustálila na názore, že náhrada za vecné bremeno je jednorazová a podlieha premlčaniu. Rozhodovacia prax súdov v čase prijatia zákona č. 66/2009 Z. z. bola taká, že nároky z ceny vecného bremena boli priznávané vlastníkom pozemkov a ich právnych nástupcom formou opakovanej náhrady, ktorej výška sa určí na podklade znaleckého posudku.

6. K samotnému nesúladu napadnutého ustanovenia s čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu návrh poukazuje na znenie čl. 20 ods. 4 ústavy, kde sú normované podmienky

obmedzenia vlastníckeho práva, a to i) v nevyhnutnej miere, ii) vo verejnom záujme, iii) na základe zákona a d) za primeranú náhradu. Napadnuté ustanovenie nespĺňa ani jedno z týchto kritérií, a to aj s odkazom na nález ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 42/2015 z 12. októbra 2016. K obmedzeniu vlastníckeho práva zriadením vecného bremena došlo priamo zákonom, a nie na základe zákona, o obmedzení sa nepredpokladá vedenie žiadneho konania, resp. o ňom nerozhoduje žiadny orgán. Z hľadiska sledovania verejného záujmu je potrebné tento skúmať v každom jednom individuálnom prípade, nemôže ísť o paušalizovaný predpoklad existencie verejného záujmu, ako to je v prípade napadnutého ustanovenia, čo následne súvisí aj s podmienkou nevyhnutnosti, keďže nie je možné individuálne skúmať rozsah a mieru potrebného obmedzenia. Otázka primeranosti náhrady nie je v napadnutom ustanovení vôbec riešená, vlastník pozemku, na ktorom je vecné bremeno zriadené, sa preto nachádza v stave právnej neistoty, nielen čo sa týka povahy náhrady (jednorazovej resp. opakovanej), ale aj existencie základu jeho nároku. Vlastníci pozemkov zaťažených vecným bremenom zriadeným na základe napadnutého ustanovenia sú obmedzení aj na svojom základnom práve v zmysle čl. 20 ods. 1 ústavy, keďže im ostáva iba tzv. holé vlastníctvo.

7. Návrh argumentuje aj nesúlalom napadnutého ustanovenia s čl. 12 ods. 1 a 2 a čl. 13 ods. 3 a 4 ústavy, ktorý odvodzuje od nerovnakého právneho postavenia vlastníka pozemku oproti vlastníkovi stavby, v ktorého prospech sa vecné bremeno zriadilo. Zákonodarca počítal so zriadením vecného bremena do určitého času, t. j. do poskytnutia náhradného pozemku, resp. do vykonania pozemkových úprav, avšak samotná dĺžka trvania obmedzenia je závislá od vôle oprávneného z vecného bremena, čím dochádza k diskriminácii vlastníkov pozemkov na úkor vlastníkov stavieb.

8. Podľa návrhu zákon č. 66/2009 Z. z. vytvára dve skupiny vlastníkov pozemkov, prvú skupinu tvoria vlastníci pozemkov, ktorí sa s dotknutou obcou alebo vyšším územným celkom dohodli na inom práve k pozemku, preto ich pozemky nie sú vecným bremenom vôbec zaťažené, druhá skupina vlastníkov neuzatvorila žiadnu dohodu, preto na pozemkoch v ich vlastníctve vzniklo vecné bremeno. Prijatie napadnutého ustanovenia je v rozpore s princípom rovnosti a zákazu diskriminácie aj z dôvodu, že neupravuje nárok vlastníka pozemku na primeranú náhradu za nútené obmedzenie vlastníckeho práva, pričom tu existujú iné právne normy, ktorými rovnako došlo k zriadeniu práva zodpovedajúceho vecnému bremeniu a ktoré podrobnejšie upravujú vznik, podmienky a trvanie nároku vlastníkov zaťažených pozemkov, napr. zákon č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike v znení neskorších predpisov, zákon č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov, zákon č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov, došlo teda k vytvoreniu dvoch skupín vlastníkov pozemkov, ktoré sú zaťažené zákonnými vecnými bremenami s odlišnými právnymi režimami.

9. Porušenie čl. 1 ods. 1 a 2 ústavy je odvodené od neurčitosti, nezrozumiteľnosti a nejasnosti napadnutého ustanovenia, túto nejednoznačnosť nemožno odstrániť ani výkladom. Napadnuté ustanovenie nespĺňa požiadavku legality, porušuje základné práva vlastníkov podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy, ako aj čl. 1 dodatkového protokolu, čím dochádza aj k porušeniu medzinárodných záväzkov vyplývajúcich z dodatkového protokolu.

10. Návrh kriticky hodnotí recentnú prax ústavného súdu sprísňujúcu podmienky prípustnosti návrhu všeobecného súdu v tom zmysle, že navrhovateľ má preukázať aj spôsobilosť derogačného nálezu viesť k odlišnosti záveru v merite veci oproti aplikácii normy navrhovanej na derogáciu. V tejto súvislosti sa stotožňuje s odlišnými stanoviskami sudcov ústavného súdu k tejto otázke, napr. k veci vedenej ústavným súdom pod sp. zn. PL. ÚS 5/2021. Ústavnoprávnou neistotu všeobecných súdov nie je podľa názoru navrhovateľa možné ospravedlniť ústavnoprávnou istotou procesného odmietnutia jeho návrhu.

II.

Predbežné prerokovanie návrhu na začatie konania

11. Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti, ktorý rozhoduje o súlade zákonov s ústavou, ústavnými zákonmi a medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom [čl. 124 a čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy], pristúpil na neverejnom zasadnutí pléna k predbežnému prerokovaniu návrhu na začatie konania, a to v súlade s čl. 131 ods. 1 ústavy, ako aj § 7 ods. 1 písm. a) a § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Účelom predbežného prerokovania návrhu je zistenie, či a v akom rozsahu možno návrh prijať na ďalšie konanie (§ 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde).

12. Z predloženého súdneho spisu ústavný súd zistil, že uznesením okresného súdu č. k. 10C/47/2019-244 z 8. augusta 2022 bolo prerušené konanie do právoplatného skončenia konania ústavného súdu o súlade právneho predpisu (navrhovateľ toto uznesenie nepredložil k návrhu, pozn.). Tým bolo preukázané splnenie procesnej podmienky nevyhnutnej na začatie konania o súlade právnych predpisov na návrh všeobecného súdu vyplývajúcej z čl. 144 ods. 2 ústavy, spočívajúcej v právoplatnom prerušení dotknutého konania pred všeobecným súdom.

13. Z obsahu návrhu na začatie konania ústavný súd zistil, že nie sú splnené všetky požiadavky ustanovené v § 39 v spojení s § 75 zákona o ústavnom súde. Návrh totiž neobsahuje vlastnú ústavnoprávnú argumentáciu navrhovateľa zameranú na konkrétnu súvislosť navrhovanej derogácie s okolnosťami prejednávanej veci a odôvodnenie prejudiciality podaného návrhu, čo v konečnom dôsledku znemožňuje ústavnému súdu vykonať vecný prieskum súladnosti napadnutých ustanovení s konkrétnymi článkami ústavy a dodatkového protokolu.

14. Rozsah oprávnenia všeobecného súdu iniciovať konanie o súlade právnych predpisov je odlišný od ostatných privilegovaných navrhovateľov uvedených v čl. 130 ods. 1 písm. a) až e) ústavy, pričom v prípade konania o súlade právnych predpisov je toto oprávnenie limitované podmienkou ustanovenou v čl. 144 ods. 2 ústavy, teda súvislosťou s prejednávanou vecou.

15. Abstraktne normovanú požiadavku súvislosti s prejednávanou vecou [čl. 144 ods. 2 ústavy a § 74 písm. d) zákona o ústavnom súde] ako podmienku legitimácie všeobecného súdu na podanie návrhu podľa čl. 125 ods. 1 ústavy interpretuje ústavný súd v aktuálnej judikatúre tak, že podaniu návrhu musí predchádzať rozhodovacia činnosť všeobecného súdu, v rámci ktorej je podľa jeho úsudku potrebné vyložiť a aplikovať všeobecne záväzný právny predpis, ktorého nesúlad mieni všeobecný súd v konaní pred ústavným súdom uplatniť (napr. PL. ÚS 6/2021, bod 19). Všeobecný súd je oprávnený napadnúť len také ustanovenie zákona, ktorého použitie (teda nutnosť subsumpcie

zisteného skutkového stavu pod právnu normu v ňom vyjadrenú) možno v konaní pred všeobecným súdom rozumne očakávať (napr. PL. ÚS 12/2012). Zároveň je všeobecný súd aktívne legitimovaný len na taký návrh derogačného nálezu, ktorý má potenciál reálne ovplyvniť jeho meritórne rozhodnutie v konkrétnom základnom konaní (PL. ÚS 1/2018, bod 41, PL. ÚS 16/2021, bod 17).

16. V záujme osvedčenia prejudiciality napádanej právnej normy, a tým aj aktívnej procesnej legitimácie všeobecného súdu, musí byť súčasťou dôvodov návrhu podľa § 75 písm. b) zákona o ústavnom súde aj úvaha o súvislosti (prejudicialite) rozhodnutia ústavného súdu v rovine, ako by všeobecný súd rozhodol, ak by ústavný súd jeho návrhu nevyhovел, a ako by súd v konkrétnej veci rozhodol, ak by ústavný súd vyslovil nesúlad napadnutého ustanovenia všeobecne záväzného právneho predpisu s ústavou. Všeobecný súd musí preto v návrhu vysvetliť, nakoľko závisí jeho rozhodnutie od platnosti normy, ktorú žiada preskúmať (PL. ÚS 1/2018, bod 40). Napriek výhradám navrhovateľa k potrebe splnenia tejto podmienky ústavný súd konštatuje, že aktuálne ide o jeho stabilný názor (napr. PL. ÚS 5/2021, PL. ÚS 16/2021, PL. ÚS 7/2022).

17. Argumentácia navrhovateľa je do značnej miery všeobecná a nedotýka sa konkrétnych okolností prejednávanej veci. V časti III návrhu je prejudicialita napadnutej normy vyjadrená všeobecne konštatovaním, že všeobecný súd má dôvodné pochybnosti o ústavnosti napadnutých ustanovení, ktorými bolo zriadené vecné bremeno v prospech žalovaného. K tomu dodáva, že bez zmeny napadnutých ustanovení došlo k vývoju rozhodovacej praxe súdov vo vzťahu k posúdeniu povahy odplaty za vecné bremeno (bod 20 návrhu).

18. Ústavný súd k tomuto odôvodneniu uvádza, že zmena rozhodovacej praxe všeobecných súdov nie je relevantným dôvodom na odôvodnenie prejudiciality podaného návrhu na derogáciu napadnutej právnej úpravy. Už v skorších rozhodnutiach týkajúcich sa návrhov všeobecných súdov na posúdenie súladu zákonných vecných bremien s ústavou ústavný súd vyjadril názor, že hoci výška náhrady za vecné bremeno a jej povaha nie sú predmetom úpravy napadnutého ustanovenia, je povinnosťou všeobecného súdu zvážiť a posúdiť, či pochybnosti o ústavnej súladnosti zákonného textu môže vyriešiť sám s použitím ústavne konformného výkladu napadnutého ustanovenia. Pritom požiadavka na ústavne konformný výklad právnych noriem všeobecnými súdmi v širšom rozsahu zahŕňa aj povinnosť dotvoriť zákonný text v prípade absencie výslovnej úpravy (PL. ÚS 16/2021, body 35.2 a 35.3).

19. Ďalšia časť návrhu je postavená na všeobecnej charakteristike ústavnej možnosti zásahu do vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 4 ústavy s odkazom na skoršie rozhodnutia ústavného súdu, pochybnostiach s ústavným princípom rovnosti a ochrany pred diskrimináciou, ako aj možnom nesúlade čl. 1 ods. 1 a 2 ústavy pri tvorbe napadnutého predpisu, ktorý má spočívať v absencii zákonnej regulácie náhrady za vecné bremeno. Ani táto časť návrhu neobsahuje v konkrétnostiach odôvodnenie, ako by derogácia napadnutých predpisov ovplyvnila výsledok sporu.

20. Za možnú príčinu vyčítaných nedostatkov považuje ústavný súd postup, ktorý mestský súd zvolil pri predkladaní návrhu na začatie konania. Ako totiž z predloženého súdneho spisu sp. zn. 10C/47/2019 vyplýva, žalobca podal na súde 2. novembra 2021 nielen procesný návrh na prerušenie konania a na podanie návrhu na začatie konania pred ústavným súdom (č. 1. 202 spisu), ale k tomuto procesnému návrhu priložil osobitne vypracované podanie nazvané „*Návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov*“ (č. 1. 203 až 226 spisu). Toto podanie je zhodné s návrhom, ktorý predložil mestský súd ústavnému súdu ako svoj návrh na začatie konania o súlade

právnych predpisov (č. l. 248 až 260 spisu). Táto zhoda pritom nie je len obsahová, ale aj formálna vrátane identického štýlu písma, úpravy a formátovania textu, označenia názvov jednotlivých častí návrhu či poradia odsekov.

21. Ústavný súd nevyklučuje možnosť, že sa konajúci sudca zhodne s právnym názorom sporovej strany na možný rozpor napadnutého ustanovenia s referenčnými normami a v tomto smere si osvojí aj jej argumentáciu. Spôsob, akým v tejto veci mestský súd predložil ústavnému súdu návrh na začatie konania, teda fakticky iba „podpísanie sa“ sudcu pod kompletný návrh žalobcu, však podľa ústavného súdu signalizuje skôr rezignáciu mestského súdu na predloženie vlastnej ústavnoprávne relevantnej argumentácie a absenciu čo len minimálneho odstupu od argumentov predložených žalobcom. Aktívne legitimovaným subjektom na podanie návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov je všeobecný súd, nie sporová strana či jej právny zástupca. Je výlučne zodpovednosťou všeobecného súdu posúdiť možnú relevanciu argumentácie sporovej strany a v prípade, ak sa s ňou stotožní, je povinný sám sformulovať návrh z obsahovej stránky tak, aby bol jasný, určitý a zrozumiteľný (porov. PL. ÚS 13/2021). Predloženie návrhu na začatie konania ústavnému súdu je z tejto perspektívy možné prirovnať k písomnému vyhotoveniu súdneho rozhodnutia. Mestský súd ani náznakom nevyvinul snahu argumentačne sám podporiť návrh a za týchto okolností vyvstávajú pochybnosti, či sám mestský súd je presvedčený o neústavnosti napadnutého ustanovenia. Formulovaný odstup súdu od doslovného návrhu sporovej strany a požiadavka jeho kritického posúdenia je aj prejavom autonómie postupu konajúceho súdu a navonok svedčí o nestrannosti konajúceho sudcu.

22. Výhrady identifikované v predchádzajúcich odsekoch predstavujú z pohľadu ústavného súdu závažné nedostatky návrhu na začatie konania, ktoré ústavný súd nemôže odstraňovať z úradnej povinnosti, a to ani pri uprednostnení materiálneho prístupu k ochrane ústavnosti (porov. PL. ÚS 21/2020, bod 33). Návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov musí v zmysle § 75 písm. b) zákona o ústavnom súde obsahovať dôvody, ktoré navrhovateľ – súd konajúci o veci samej vedú k pochybnostiam o súlade napadnutého právneho predpisu s právnym predpisom vyššej právnej sily alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou (PL. ÚS 4/2022).

23. Okruh subjektov oprávnených na podanie návrhu na začatie konania o súlade právnej normy s normami vyššej právnej sily je ustanovený ústavou. Ústavný súd v tomto type konania nie je oprávnený vyzývať navrhovateľa na odstránenie nedostatkov podania (§ 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde, PL. ÚS 1/2020, bod 29 a nasl., PL. ÚS 13/2021, bod 29), čo potvrdzuje úmysel zákonodarcu zveriť aktívnu vecnú legitimáciu na podávanie návrhov na začatie konania o súlade právnych predpisov takému okruhu subjektov, ktoré svojou povahou poskytujú záruku kvalifikovanosti návrhu. Privilégium všeobecného súdu iniciovať tento typ konania je tak spojené aj s jeho zodpovednosťou sformulovať návrh na začatie konania spôsobom nevzbudzujúcim pochybnosti o jeho názore na možný nesúlad právneho predpisu a zároveň umožňujúcim posúdenie relevancie návrhu na konkrétne prejednávanú vec, z ktorej návrh vychádza.

24. Ústavný súd preto na predbežnom prerokovaní návrh navrhovateľa odmietol pre absenciu zákonných náležitostí návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ústavy v zmysle § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

25. Podľa § 67 zákona o ústavnom súde pripája k tomuto rozhodnutiu odlišné stanovisko sudca Peter Straka, ktoré sa týka odôvodnenia rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. decembra 2023

Ivan Fiačan
predseda Ústavného súdu
Slovenskej republiky